

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 109/2017-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. februára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti GOLF INTERNATIONAL, s. r. o., Tatranská 754, Veľká Lomnica, zastúpenej Advokátskou kanceláriou NIŽNÍK, spol. s r. o., Kováčska 21, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ladislav Nižník, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež základných práv podľa čl. 20 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 43/2016, 6 Co 107/2016 z 27. mája 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti GOLF INTERNATIONAL, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2016 osobne doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti GOLF INTERNATIONAL, s. r. o., Tatranská 754, Veľká Lomnica (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou NIŽNÍK, spol. s r. o., Kováčska 21, Košice, v mene ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Ladislav Nižník, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a tiež základných práv podľa čl. 20 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 43/2016, 6 Co 107/2016 z 27. mája 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v konaní vedenom Okresným súdom Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 C 8/2012 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobkyňa (obchodná spoločnosť VEĽKÁ LOMNICA, s. r. o.) domáha zaplata sumy 551 829 € s príslušenstvom z titulu nároku na zľavu z kúpnej ceny vo výške 15 % z kúpnej ceny.

Sťažovateľka uzatvorila so žalobkyňou ako kupujúcou 8. septembra 2006 kúpnu zmluvu, na základe ktorej previedla na žalobkyňu vlastnícke právo k pozemku nachádzajúcemu sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] a žalobkyňa jej zaplatila kúpnu cenu v sume 110 829 370,16 Sk. Nárok na zľavu z kúpnej ceny bol formulovaný v čl. VII bode 2 kúpnej zmluvy takto: „*V prípade, že Predávajúci poruší niektoré svoje vyhlásenie uvedené v čl. III body 6, 7, na ktorých splnenie sa Kupujúci spolieha, a bez ktorých by neuzavrel túto zmluvu, má Kupujúci nárok na zľavu z kúpnej ceny vo výške 15 % z kúpnej ceny za každé jednotlivé porušenie.*“ V súlade s čl. III bodom 6 kúpnej zmluvy sťažovateľka vyhlásila a garantovala žalobkyňi výstavbu wellness centra a športového areálu, pričom predpokladaný termín ukončenia výstavby a kolaudácie bol daný v priebehu roka 2009.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 C 8/2012 z 18. novembra 2013 (ďalej len „rozsudok z 18. novembra 2013“) žalobu zamietol a žalobkyňu zaviazal na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku z 18. novembra 2013 okresný súd uviedol, že žalovaná síce porušila povinnosť v čl. III bode 6 kúpnej zmluvy tým, že do júna 2007 nezačala s výstavbou wellness centra a športového areálu, avšak od 1. júla 2007 začala plynúť premlčacia lehota, pričom ak žaloba bola podaná na okresnom súde 23. novembra 2011,

bola podaná po uplynutí všeobecnej premlčacej lehoty, takže okresný súd žalobe nemohol vyhovieť.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 7/2014 z 26. februára 2015 (ďalej len „rozsudok z 26. februára 2015“) rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 potvrdil vo výroku o zamietnutí žaloby, zrušil vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozsudku z 26. februára 2015 krajský súd zdôraznil, že rozhodujúcim pre potvrdenie prvostupňového rozsudku bola formulácia čl. III bodu 6 kúpnej zmluvy, ktorý upravoval termín ukončenia výstavby a kolaudácie iba predpokladaným termínom, pričom dodal, že zľava z kúpnej ceny môže byť uplatnená iba za porušenie záväzku, ktorý je definovaný určito, pričom nedodržanie predpokladaného termínu nemožno považovať za porušenie záväzku, ktoré by malo za následok vznik práva na zľavu z kúpnej ceny.

Po vrátení veci (výrok o trovách konania) súdu prvého stupňa okresný súd uznesením sp. zn. 3 C 8/2012 z 18. augusta 2015 (ďalej len „uznesenie z 18. augusta 2015“) žalobkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania v sume 18 311,77 € z titulu trov právneho zastúpenia a Slovenskej republike náhradu trov konania v sume 53,29 €.

Ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 628/2015 z 24. februára 2016 (ďalej len „nález z 24. februára 2016“) rozsudok krajského súdu z 26. februára 2015 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd po vrátení veci ústavným súdom uznesením sp. zn. 6 Co 43/2016, 6 Co 107/2016 z 27. mája 2016 rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 a uznesenie okresného súdu z 18. augusta 2015 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu

- porušuje princíp rovnosti zbraní a právo na kontradiktórne konanie (ďalej len „prvá námietka“),

- je nedostatočne odôvodnené (ďalej len „druhá námietka“),

- porušuje jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (ďalej len „tretia námietka“).

Prvou námietkou s'ťažovateľka argumentuje, že krajský súd v napadnutom uznesení v rozpore so skutočnosťou uviedol, že sa k odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu okresného súdu z 18. augusta 2015 o náhrade trov konania nevyjadrila. S'ťažovateľka tvrdí, že k odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila podaním z 23. februára 2016. Týmto spôsobom došlo podľa názoru s'ťažovateľky k porušeniu princípu rovnosti účastníkov konania, keď krajský súd v *„odôvodnení svojho uznesenia zo dňa 27. 05. 2016, sp. zn. 6 Co/43/2016 neuviedol, ako sa voči odvolaniu žalobcu proti trovám konania vyjadril žalovaný, čo zakladá nepreskúmateľnosť uvedeného uznesenia a zároveň aj ústavnú neakceptovateľnosť. V súvislosti s uvedeným teda konštatujeme, že došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy.“*.

K druhej námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu s'ťažovateľka argumentuje, že *„Nepopierateľným oprávnením odvolacieho súdu je zhodnotiť dostatočnosť a odôvodnenosť rozhodnutia prvostupňového súdu, čomu však súčasne koreluje povinnosť odvolacieho súdu vysvetliť svoje prípadné výhrady ku kvalite prvostupňového rozhodnutia. Je teda nevyhnutné, aby v potrebnej kvalite bola odôvodnená aj kritika odvolacieho súdu na adresu kvality prvostupňového rozhodnutia a jeho odôvodnenia.“*.

S'ťažovateľka tvrdí, že povinnosťou krajského súdu bolo v odôvodnení napadnutého ustanovenia *„presne stanoviť, aké právne úkony má Okresný súd Kežmarok vykonať, resp. aké dôkazy má vykonať na odstránenie nejasností v súdnom spise. Bolo teda povinnosťou Krajského súdu Prešov striktne uložiť prvostupňovému súdu pokyny, ktorými by sa mal tento riadiť pri opätovnom rozhodovaní vo veci. To znamená, že pokiaľ má Krajský súd Prešov zato, že prvostupňový súd dospel k záveru o premlčaní práva žalobcu bez toho, aby náležite zistil a vyhodnotil skutočnosti podstatné pre určenie začiatku plynutia premlčacej doby, potom mal Krajský súd Prešov napr. určiť, či je potrebné doplniť dokazovanie a vypočúť v prvostupňovom konaní opätovne účastníkov konania, resp. stanoviť, akí svedkovia majú byť vypočutí, či aké dôkazy majú byť predložené. ... odôvodnenie*

napadnutého zrušujúceho uznesenia krajského súdu nespĺňa požiadavky plynúce na kvalitu odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov zo základného práva na súdnu ochranu a z práva na spravodlivé súdne konanie. Dôvody, na ktorých Krajský súd Prešov založil svoje výhrady voči odôvodneniu prvostupňového rozhodnutia, nie sú dostatočne konkrétne a sťažovateľovi ako účastníkovi konania na strane žalovaného nedávajú odpoveď na otázku, prečo bolo zo strany Krajského súdu Prešov potrebné rozhodnúť zrušením meritórneho rozsudku a vrátením veci na ďalšie konanie.“.

Krajskému súdu nemožno uprieť právo „na vlastnú predstavu o podobe odôvodnenia rozhodnutia v merite (resp. predstavu vychádzajúcu z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 628/2015), avšak miera potrebnej konkrétnosti odôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu nie je determinovaná len konkrétnosťou dôvodov uvedených v náleze Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 628/2015, ale aj konkrétnosťou kritizovaného odôvodnenia zrušovaného prvostupňového rozhodnutia vo veci samej. V opačnom prípade totiž odôvodnenie zrušujúceho rozhodnutia nedáva účastníkovi konania dostatočnú odpoveď na otázku priamo súvisiacu s poskytovanou súdnou ochranou, a to je otázka, prečo odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej zrušil, vrátil mu vec na ďalšie konanie, a tým oddialil nastolenie právnej istoty o riešení sporu tvoriaceho predmet konania pred všeobecnými súdmi.“.

K námietke porušenia „zásady na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ sťažovateľka uvádza, že ústavný súd nálezom z 24. februára 2016 konštatoval, že povinnosťou krajského súdu bolo zaoberať sa podstatnou námietkou sťažovateľky spočívajúcou v spochybnení okresným súdom ustáleného začiatku plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie jej práva na zľavu z kúpnej ceny a v odôvodnení rozhodnutia sa s ňou primeraným spôsobom zaoberať a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadať. Krajský súd však napadnutým uznesením rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom zaoberal a vysporiadal s nálezom ústavného súdu z 24. februára 2016, čím došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka namieta procesnú stránku spôsobu rozhodnutia, ku ktorej pristúpil krajský súd. Podľa sťažovateľky by malo byť zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu odvolacím súdom výnimočné, pričom *„pokiaľ mal súd po opätovnom preskúmaní dôkazov za to, že okresný súd vec správne, resp. nesprávne právne posúdil, bolo povinnosťou krajského súdu, aby sám o predmetnej veci rozhodol, bez toho, aby vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie“*.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa, právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky; právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručenú čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na rovnosť účastníkov podľa čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd; právo zaručené podľa čl. 14 bod 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach; právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 bod 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; právo na rovnosť pred zákonom zaručenú čl. 20 Charty základných práv Európskej únie, právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, uznesením Krajského súdu Prešov zo dňa 27. mája 2016, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co/43/2016 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 27. mája 2016, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co/43/2016 sa zrušuje a vec samu vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania - trov právneho zastúpenia, ako budú Ústavným súdom Slovenskej republiky ustálené, ktoré je Krajský súd Prešov povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že jednou z úloh, s ktorými sa musí ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti vysporiadať, je aj posúdenie, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka argumentuje, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práv podľa čl. 14 medzinárodného paktu a čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež základných práv podľa čl. 20 a čl. 47 charty.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

V súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 14 medzinárodného paktu všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení proti nemu.

Podľa čl. 20 charty pred zákonom sú si všetci rovní.

V súlade s čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Právna pomoc

sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 a čl. 47 charty napadnutým uznesením krajského súdu

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo aj k porušeniu základného práva na rovnosť pred zákonom vyplývajúceho z čl. 20 charty a základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 charty, bolo úlohou ústavného súdu vysporiadať sa v prvom rade s aplikovateľnosťou označených ustanovení charty na prerokúvanú vec. Zo znenia čl. 51 ods. 1 charty, ako aj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (napr. rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609, alebo rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493) totiž jednoznačne vyplýva, že povinnosť členských štátov rešpektovať práva vymedzené v práve Európskej únie je pre členské štáty záväzná výlučne vtedy, ak ide o konanie v rámci pôsobnosti Európskej únie (m. m. IV. ÚS 154/2012).

Podľa názoru ústavného súdu, prihliadajúc na ustanovenie charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroja výkladu a v konečnom dôsledku aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, nie je v posudzovanej veci charta aplikovateľná. V okolnostiach posudzovanej sťažnosti sa vec sťažovateľky v konaní pred všeobecnými súdmi týka výlučne nárokov vyplývajúcich zo súkromnoprávneho vzťahu a v tejto súvislosti konkrétne inštitútu premlčania, pričom z dostupnej listinnej dokumentácie ústavný súd nezistil, že by všeobecné súdy vo veci aplikovali právo Európskej únie (ustanovenia právneho predpisu aplikované na vec sťažovateľky neboli prijaté na účely implementácie smerníc Európskej únie a na vec sťažovateľky neboli aplikované ani nariadenia Európskej únie).

Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv garantovaných chartou, dospel k záveru, že v tejto časti je sťažnosť neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 14 medzinárodného paktu napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľka napáda rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu, pričom argumentuje porušením princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie (krajský súd v napadnutom uznesení v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania neuviedol argumentáciu sťažovateľky k odvolaniu žalobkyne, čo zakladá podľa názoru sťažovateľky jeho nepreskúmateľnosť a ústavnú neakceptovateľnosť, pozn.), nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia a nedodržaním žiaduceho procesného postupu pri rozhodovaní (podľa sťažovateľky mal krajský súd sám vo veci rozhodnúť bez vrátenia veci okresnému súdu, pozn.). Nesprávnym procesným postupom pri rozhodovaní spočívajúcim vo vrátení veci okresnému súdu zároveň podľa sťažovateľky došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže tým dochádza k predĺženiu konania v jej veci.

V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť procesnými prostriedkami, ktoré boli obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku

(m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06) a v súčasnosti sú obsiahnuté v Civilnom sporovom poriadku. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej právoplatne skončilo. V zmysle uvedeného v konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania sťažnosti stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010).

Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky zo zásady preskúmania len tých právoplatných rozhodnutí, ktorými bolo konanie skončené, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

V nadväznosti na uvedené právne názory ústavný súd konštatuje, že okolnostiach posudzovaného prípadu sú splnené predpoklady na uplatnenie výnimky z už spomenutej zásady, podľa ktorej ústavný súd v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa právoplatne skončilo konanie.

Prvá aj druhá námietka (tretia námietka smeruje proti porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto je v tejto súvislosti irelevantná, pozn.), ktorou sťažovateľka odôvodňuje porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, smerujú proti otázkam procesného charakteru, ktoré už nebudú môcť byť predmetom preskúmania

v ďalšom priebehu konania. Podľa názoru ústavného súdu prvá námietka smerujúca proti postupu krajského súdu, ktorý neprihliadol na vyjadrenie sťažovateľky k odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu okresného súdu z 18. augusta 2015, ako aj druhá námietka smerujúca proti odôvodneniu napadnutého uznesenia krajského súdu z pohľadu požiadaviek kladených na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa ruší rozhodnutie prvostupňového súdu, sú spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do sťažovateľkou označených práv garantovaných ústavou, listinou, medzinárodným paktom a dohovorom. Ústavný súd preto považoval za žiaduce posúdiť tieto námietky z hľadiska ich opodstatnenosti.

II.2.1 K prvej námietke

V súvislosti s prvou námietkou sťažovateľka argumentuje, že krajský súd v napadnutom uznesení v rozpore so skutočnosťou uviedol, že sťažovateľka sa k odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu okresného súdu z 18. augusta 2015 nevyjadrila. Týmto spôsobom malo dôjsť k porušeniu jej práva na rovnosť účastníkov v konaní a zároveň aj k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, keďže krajský súd sa jej námietkami smerujúcimi proti odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu okresného súdu z 18. augusta 2015 nevysporiadal, čo zakladá nepreskúmateľnosť a zároveň aj ústavnú neakceptovateľnosť napadnutého uznesenia.

V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že zásada kontradiktórnosti tvorí imanentnú súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a pretože ústavný súd už viackrát vo svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil, že v obsahu tohto práva a základného práva na súdnu ochranu nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07), zásada kontradiktórnosti teda zároveň tvorí aj imanentnú súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z početnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) týkajúcej sa požiadavky kontradiktórnosti konania možno vyvodiť (napr. Brandstetter proti Rakúsku rozsudok ESLP z 28. 8. 1991, Lobo Machado proti Portugalsku, rozsudok Veľkého senátu ESLP z 20. 2. 1996 a ďalšie), že podstatou zásady kontradiktórnosti konania je právo mať

možnosť oboznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu stranami sporu alebo nezúčastneným subjektom (od ktorého si súd prípadne mohol také vyjadrenie alebo dôkaz vyžiadať) a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie, pričom toto právo je priznané stranám, resp. účastníkom konania. Zásada kontradiktórnosti spočíva v existencii procesnej rovnosti účastníkov konania, teda v rovnosti zbraní účastníkov konania a znamená nielen to, že každý z účastníkov konania musí mať možnosť predkladať dôkazy a argumentáciu dôležitú pre úspech v spore, ale aj možnosť oboznámiť sa s každým dôkazom a argumentáciou, ktoré sú predložené v súdnom spore druhým účastníkom konania na účely ovplyvniť rozhodnutie súdu a zároveň vyjadriť sa k nim (Mantovanelli proti Francúzsku, sťažnosť č. 21497/93, rozsudok ESĽP z 18. 3. 1997).

Z príloh predložených sťažovateľkou vyplýva, že k odvolaniu žalobkyne proti uzneseniu okresného súdu o trovách konania z 18. augusta 2015 sa sťažovateľka vyjadrila podaním z 23. februára 2016, teda pred rozhodnutím krajského súdu o odvolaní proti označenému rozhodnutiu okresného súdu.

Aj napriek tomu, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu (s. 4) vyplýva jeho konštatovanie o tom, že „žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril“, podľa názoru ústavného súdu nie je námietka sťažovateľky za existencie konkrétnych okolností spôsobilá privodiť jej ujmu majúcu za následok porušenie jej garantovaných ústavou, listinou, medzinárodným paktom a dohovorom.

Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že vzhľadom na zmysel a účel sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ako špecifického právneho prostriedku ochrany pred porušením základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej zmluvy je neodmysliteľnou súčasťou rozhodovania o takejto sťažnosti aj posúdenie, či sťažovateľovi bola napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci spôsobená (reálna) ujma, resp. či mu ešte takáto ujma v čase rozhodovania ústavného súdu (reálne) hrozí. V situácii, keď ústavný súd zistí, že sťažovateľovi napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nebola spôsobená žiadna ujma, resp. mu už žiadna hrozba ujmy v čase rozhodovania nehrozí, neexistuje relevantný dôvod na vyslovenie porušenia ústavou garantovaných práv,

v opačnom prípade by totiž rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nadobudlo akademický charakter (II. ÚS 431/2016).

Pre záver ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojich práv podľa ústavy, dohovoru, listiny a medzinárodného paktu v súvislosti s prvou námietkou, sú rozhodujúce nasledujúce skutočnosti:

Druhým výrokom nálezu ústavného súdu z 24. februára 2016 bol zrušený rozsudok krajského súdu z 26. februára 2015 a vec bola vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu bola vec sťažovateľky vrátená do štádia rozhodovania o odvolaniach žalobkyne proti rozsudku okresného súdu z 18. novembra 2013 a proti uzneseniu okresného súdu z 18. augusta 2015, ktorým okresný súd rozhodol o trovách konania.

Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že zrušenie rozsudku okresného súdu z 18. novembra 2013 a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie boli dôvodmi, pre ktoré krajský súd zároveň zrušil uznesenie okresného súdu z 18. augusta 2015 o trovách konania, keďže „*rozhodnutie o trovách konania je od rozhodnutia vo veci samej závislé*“.

Nie je potrebné osobitne pripomínať, že v sporových konaniach sa v súvislosti s náhradou trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane (§ 255 a nasl. Civilného sporového poriadku). Úspech v konaní pritom treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku. Vzhľadom na skutočnosť zrušenia meritórneho rozhodnutia okresného súdu a vrátenia veci tomuto súdu na ďalšie konanie odpadol dôvod, pre ktorý by bol krajský súd povinný vo veci uplatnených nárokov na náhradu trov konania rozhodnúť, a tým sa aj zaoberať jednak odvolaním žalobkyne proti uzneseniu okresného súdu z 18. augusta 2015 a zároveň aj vyjadrením sťažovateľky k tomuto odvolaniu. Pokiaľ v prerokúvanej veci nebola v čase vydania napadnutého uznesenia krajského súdu vyriešená meritórna otázka súvisiaca s nárokom na zľavu z kúpnej ceny, a teda zároveň aj otázka úspechu v spore, nebol dôvod, aby sa krajský súd vôbec otázkou náhrady trov konania vysporiadaval. Za tejto situácie

preto aj keď krajský súd v napadnutom uznesení nesprávne uviedol, že sťažovateľka sa k podanému odvolaniu žalobkyne nevyjadrila, uvedené nie je spôsobilé privodiť sťažovateľke reálnu ujmu na jej v sťažnosti označených právach. Vo veci bude meritórne rozhodovať okresný súd, ktorý následne podľa výsledku sporu rozhodne aj o trovách konania, prípadne vo veci náhrady trov konania rozhodne krajský súd v dôsledku podaného opravného prostriedku.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd časť sťažnostnej argumentácie sťažovateľky týkajúcej sa jej prvej námietky vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú, a preto v tejto časti sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.2.2 K druhej námietke

V rámci druhej námietky sťažovateľka namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, keďže nespĺňa kvalitatívne požiadavky kladené na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa ruší rozhodnutie prvostupňového súdu. Sťažovateľka tvrdí, že výhrady krajského súdu použité v napadnutom uznesení nie sú dostatočne konkrétne a nedávajú odpoveď na otázku, prečo bolo nevyhnutné, aby krajský súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil.

Posudzujúc druhú námietku sťažovateľky, ústavný súd v prvom rade uvádza, že nemá dôvod spochybňovať argumentáciu, podľa ktorej aj napadnuté uznesenie krajského súdu (rušiace rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 a uznesenie okresného súdu z 18. augusta 2015) je spôsobilé byť predmetom jeho ústavného prieskumu, pretože niet pochyb, že i uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie vo veci samej právoplatne nekončí, musí spĺňať požiadavky vyplývajúce z viacerých čiastkových aspektov základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie. Aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa prvostupňové rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musí napríklad dosahovať takú kvalitu odôvodnenia, aká naň z čl. 46 ods. 1 ústavy či z čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru plynie, jeho enunuciát musí mať potrebný právny základ v ustanoveniach procesného práva, ako aj náležitú oporu v odôvodnení. Nerešpektovanie príkladom menovaných požiadaviek by pri neskoršom

ústavno-súdnom prieskume meritórnych rozhodnutí všeobecných súdov vo veci samej už totiž nebolo napravitel'né.

Pri preskúvaní ústavnej udržateľnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu, ústavný súd vychádzal zo skutočnosti, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto v súlade so svojou ustálenou judikatúrou nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je v prvom rade zodpovedný všeobecný súd. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo ratifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd vo vzťahu k druhej námietke sťažovateľky predovšetkým uviedol:

«Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd dospel k záveru o premlčaní práva žalobcu bez toho, aby náležite zistil, vyhodnotil a právne posúdil skutočnosti podstatné pre určenie začiatku plynutia premlčacej doby. Jeho rozhodnutie je preto predčasné.

Pri aplikácii výkladového pravidla podľa § 266 Obchodného zákonníka sa prvostupňový súd nezaoberal naplnením podmienok pre aplikáciu jednotlivých odsekov, mal jednoznačne vylúčiť možnosť aplikácie výkladového pravidla podľa § 266 ods. 1 Obchodného zákonníka pred aplikáciou nasledujúcich odsekov, teda mal skúmať úmysel konajúcej osoby - žalobcu ako subjektu, ktorý mal článok III. bod 6. kúpnej zmluvy formulovať a súčasne tiež, či tento úmysel bol resp. musel byť druhej strane známy. Tento význam, resp. výklad prejavu vôle mal následne byť určujúcim faktorom pre posudzovanie plynutia lehôt. Prvostupňový súd opomenul prihliadnuť na základnú kontraktálnu logiku, keď jednak bez toho, že by táto možnosť vyplývala z vykonaného dokazovania, prvostupňový súd rozdelil povinnosť vybudovať wellness centrum a športový areál na dve samostatné fázy - povinnosť so stavbou začať a povinnosť stavbu dokončiť a jednak len na základe „konkrétnejšie“ dojednaného času začatia výstavby ustanovil toto za cieľ sporného zmluvného ustanovenia. Stanovil začiatok plynutia premlčacej doby bez toho, aby na základe vykonaného dokazovania tak, ako to vyplýva z obsahu súdneho spisu, mal jednoznačne za vylúčené, že účelom dotknutého ustanovenia bolo dobudovanie prostredia pre plánovanú výstavbu obytných budov, resp. vybudovanie celého komplexu bytov a športovo - relaxačných zariadení vo vzájomnej spolupráci kupujúceho a predávajúceho ako vlastníkov susediacich pozemkov. Z obsahu spisu nevyplýva jednoznačne, že by prejav vôle kupujúceho a predávajúceho formulovaný v dotknutej zmluve, s ohľadom na ďalší obsah zmluvy, základnú logiku, pri riadnej a zodpovednej aplikácii § 266 Obchodného zákonníka mohol byť vykladaný tak, že by porušením článku III ods. 6 zmluvy bolo už len samo nedodržanie termínu začatia výstavby a toto o sebe by bolo určujúcim faktorom pre rozhodnutie žalobcu uzavrieť kúpnu zmluvu pri dojednanej cene. Odôvodnenie rozsudku a vykonaný výklad vôle zmluvných strán opomína napr. list predávajúceho zo 17. 07. 2006 a celkovo je na úkor preskúmateľnosti, pretože je zamerané len na začiatok výstavby a úplne opomína vyrovnanie sa s ukončením výstavby Wellness centra a športového areálu.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie stav, keď sa v občianskom súdnom konaní účastníkovi nepriznajú tie práva, ktoré mu zákon priznáva (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 140/2011 zo dňa 6. 10. 2011 a 4 Cdo 165/2011 zo dňa 28. 9. 2011). Platí to aj vo vzťahu k uvedeniu presvedčivých dôvodov (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Napadnutý rozsudok sa nevyrovnáva so zásadnou otázkou

plynutia premlčacej doby až od ukončenia výstavby a je tak na úkor preskúmateľnosti. Prvostupňový súd týmto postupom odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Úlohou prvostupňového súdu bude v zmysle záverov ústavného súdu posúdiť premlčanie z hľadiska plynutia času pri predpokladanom ukončení stavby.»

V súvislosti s druhou námietkou sťažovateľky ústavný súd poukazuje aj na právny názor už vyslovený v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorého je v záujme dodržania požiadaviek vyplývajúcich zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru žiaduce, aby v potrebnej kvalite bola odôvodnená aj kritika odvolacieho súdu na adresu kvality odôvodnenia súdu prvého stupňa. Odôvodnenosť vyslovenej požiadavky podčiarkuje okrem iného i samotná zásada viazanosti prvostupňového súdu právnym názorom súdu odvolacieho. Ak je totiž súd prvého stupňa povinný rešpektovať v ďalšom konaní právny názor odvolacieho súdu o nedostatočnosti (resp. predčasnosti) svojho skoršieho meritórneho rozhodnutia, potom je odôvodnené od odvolacieho súdu očakávať náležité sformulovanie dostatočne konkrétnych inštrukcií o potrebe nedostatočné odôvodnenie na prvom stupni doplniť, vysvetliť či bližšie konkretizovať (m. m. III. ÚS 46/2013).

Aj stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov vychádza z právneho názoru, podľa ktorého ak má byť súd prvého stupňa skutočne viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, musí odvolací súd v odôvodnení svojho zrušujúceho uznesenia zreteľne uviesť, z akého právneho názoru vychádzal. Z právneho názoru odvolacieho súdu musí byť súdu prvého stupňa zrejmé, v čom spočíva naplnenie zrušovacích dôvodov, hlavne v čom spočívajú nedostatky dokazovania, skutkových zistení a skutkových záverov alebo prečo bolo právne posúdenie veci chybné. Súd prvého stupňa je viazaný len takým právnym názorom, ktorý bol skutočným základom zrušovacieho uznesenia odvolacieho súdu.

Argumentácia sťažovateľky týkajúca sa jej druhej námietky vyúsťuje do záveru, že v konkrétnych okolnostiach jej veci bolo povinnosťou krajského súdu po vrátení veci na základe nálezu ústavného súdu z 24. februára 2016 rozhodnúť v merite veci.

Ústavný súd vo svojom náleze z 24. februára 2016 vyslovil porušenie základného práva žalovanej podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 7/2014 a jeho rozsudkom z 26. februára 2015 a zároveň zrušil označený rozsudok krajského súdu.

V súlade s § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, je ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť, pričom v tomto konaní je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Zo zrušujúceho napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase rozhodovania krajského súdu, keďže dospel k záveru, že žalovanej bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý sa nevyrovnal so zásadnou otázkou plynutia premlčacej doby až od ukončenia výstavby wellness a športového areálu.

Povinnosť vec znova prerokovať a rozhodnúť (§ 56 ods. 6 ústavného zákona) nemožno vo vzťahu k všeobecnému súdu, ktorý zrušené rozhodnutie vydal, vykladať gramaticky doslovne tak, že táto povinnosť sa viaže výslovne na opätovné prerokovanie a rozhodnutie v merite veci. Takýmto rigoróznym výkladom označeného ustanovenia zákona o ústavnom súde by totiž ústavný súd neprimerane zasahoval do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v tom zmysle, že by všeobecnému súdu odnímal možnosť preskúmať dostatočnosť dôvodov uvádzaných v rozhodnutí, ktoré vydal súd prvého stupňa, a v tomto smere aj možnosť rozhodnúť o zrušení rozhodnutia prvostupňového súdu, ak sú na to splnené zákonné podmienky. Je totiž v autonómnej dispozícii odvolacieho súdu posúdiť po vrátení veci ústavným súdom, ktorý v rámci konania o sťažnosti rozhoduje len o (ne)porušení práv zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, či v záujme rešpektovania požiadavky postupovať v súlade s právnymi názormi vyslovenými v náleze ústavného súdu môže vo veci rozhodnúť sám alebo vec vrátiť súdu prvostupňovému.

Po preskúmaní citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že je primerané a napĺňa kvalitatívne požiadavkám, ktoré sú nevyhnutné na záver o jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Krajský súd predovšetkým zdôraznil, že rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 trpí predčasnosťou z dôvodu nenáležitého zistenia a vyhodnotenia skutočností podstatných pre posúdenie plynutia premlčacej doby, a zároveň poukázal konkrétne na nedostatky v skutkových zisteniach, vykonanom dokazovaní a prijatých skutkových záverov, ako aj v právnom posúdení veci.

Na základe uvedeného ústavný súd aj časť sťažostnej argumentácie sťažovateľky týkajúcej sa jej druhej námietky vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú, a preto aj v tejto časti sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.2.3 K tretej námietke

V rámci tretej námietky sťažovateľka tvrdí, že krajský súd napadnutým uznesením rozsudok okresného súdu z 18. novembra 2013 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom zaoberal a vysporiadal s nálezom ústavného súdu z 24. februára 2016. Aj napriek tomu, že boli podľa názoru sťažovateľky splnené všetky podmienky na to, aby krajský súd vo veci sám rozhodol, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, čím spôsobil zbytočné priťahy v prerokúvanej veci.

V nadväznosti na sťažostnú argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa jej tretej námietky ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej uvádza, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03), resp. k právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

V posudzovanej veci v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (2. december 2016) krajský súd už nemohol porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v tom čase už o opravnom prostriedku podanom proti meritórnemu rozsudku okresného súdu z 18. novembra 2013 bolo rozhodnuté napadnutým uznesením, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnostnej argumentácie sťažovateľky z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V prospech odmietnutia tejto časti sťažnostnej argumentácie sťažovateľky možno poukázať aj na ďalší právny názor tvoriaci súčasť ustálenej judikatúry ústavného súdu. Podstata tohto právneho názoru spočíva v tom, že k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, ak sťažovateľ namieta porušenie tohto základného práva konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, nie jeho postupom, ústavný súd takúto sťažnosť spravidla odmieta z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne pozri m. m. III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08).

Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť aj v časti týkajúcej sa tretej námietky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2017